

Vlaams
Parlement

ingediend op **17-A-M** (2019-2020) – Nr. 1
4 mei 2020 (2019-2020)

Beleids- en begrotingstoelichting

Toerisme
Begrotingsaanpassing 2020

I. INHOUDSTAFEL

I. INHOUDSTAFEL	2
II. INLEIDING DOOR DE MINISTER.....	3
III. SAMENVATTING.....	4
IV. BELEIDSVELD TOERISME.....	6
1. ISE TOERISME.....	6
1.1 Budgettair kader	6
1.1.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's).....	7
1.1.3. Overige entiteiten onder gezag.....	9
V. APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD.....	39
VI. LIJST MET AFKORTINGEN.....	39
VII. BIJLAGE 'OVERZICHT REGELGEVINGSINITIATIEVEN'	39

II. INLEIDING DOOR DE MINISTER

"Toerisme is anno 2020 één van de belangrijkste economische groeisectoren van Vlaanderen, en de prognoses wijzen uit dat dit de komende jaren niet anders zal zijn. Willen we slagkrachtig blijven en als overheid deze groei helpen verduurzamen, dan is blijvend investeren in deze sector broodnodig."

Dit was mijn uitgangspunt in de beleidsnota 2019-2024. Dit was ook het uitgangspunt toen deze begrotingsaanpassing werd opgesteld. Uiteraard weerspiegelen de plannen en de daarmee samenhangende budgetten enerzijds de continuïteit die in ons toeristisch beleid vervat zit: engagementen uit de vorige legislatuur worden nagekomen, ervaringen van de voorbije jaren worden te nutte gemaakt. Daarnaast worden in deze begrotingsaanpassing ook enkele accenten van mijn beleid zichtbaar: wat investeringsmiddelen betreft, zetten we vooral in op 'Erfgoedbeleving' en 'Vlaanderen Natuurlijk!', twee speerpunten uit mijn beleidsnota. Ook internationale evenementen, de verduurzaming van de sector in tal van betekenissen en aandacht voor 'inclusief toerisme' (met o.m. focus op familievriendelijkheid, fysieke toegankelijkheid en deelname aan het toerisme voor Vlamingen die drempels ervaren) kregen hun plaats in dit beleids- en begrotingsdocument.

Het jaar 2020 is echter ook het jaar dat COVID-19 onze wereld midscheeps trof. Het toerisme is wereldwijd quasi tot stilstand gekomen, met enorme gevolgen op economisch vlak (horeca, attracties en vervoersmaatschappijen), op cultureel vlak (gesloten musea en historische gebouwen, annulering van tal van evenementen waaronder ook tentoonstellingen en congressen), en op het vlak van de samenleving zelf (de onmogelijkheid om nog van een daguitstap, tweede verblijf of langere vakantie te genieten in binnen- of buitenland).

Bestemming Vlaanderen is geen uitzondering op deze wereldwijde toeristische crisis. Het is mijn plicht als Vlaams minister van Toerisme om de zwaar getroffen ondernemers, organisaties én vakantiegangers zo goed als mogelijk door deze moeilijke tijden te loodsen, en hen te steunen om hun plaats te vinden in de nieuwe realiteit die zal volgen. Hiertoe hebben de Vlaamse Regering en ikzelf reeds verschillende maatregelen genomen. Uit de cijfers blijkt dat deze maatregelen effectief de toeristische actoren ten goede komen. Zo werden bijvoorbeeld 44% van de corona hinderpremies uitgekeerd aan ondernemingen uit de brede toeristische sector. Bijkomende maatregelen, onder meer voor de heropstart van het toerisme in Vlaanderen, worden van zodra de situatie dit toelaat, uitgerold. Deze maatregelen zullen vanzelfsprekend een grote impact hebben op de geplande activiteiten en budgetten die ik voor 2020 had voorzien in deze begrotingsronde. Deze aanpassingen zijn echter (nog) niet verwerkt in dit document. Dit zal gebeuren bij een volgende begrotingsaanpassing in 2020.

Om de continuïteit van het beleid te garanderen en het vertrouwen van de toeristische sector te versterken heeft de Vlaamse Regering bovendien, op mijn voorstel, de beslissing genomen om een begrotingsruiter te voorzien. Het is op dit moment immers nog onzeker wanneer welke onderdelen van de toeristische sector zullen kunnen heropstarten. Om de heropstart optimaal te ondersteunen, worden gerichte acties voorzien door Toerisme Vlaanderen. Deze begrotingsruiter laat toe deze acties op het juiste moment te kunnen uitvoeren, in functie van de timing van de heropstart.

III. SAMENVATTING

Het jaar 2020 is het eerste volledige jaar van deze regeerperiode. We honoreren de engagementen uit de vorige Vlaamse legislatuur, maar tegelijk worden ook de eerste klemtonen van mijn beleid zichtbaar.

Belangrijke engagementen die verder worden uitgerold zijn:

- De ontwikkeling en promotie van de 'Vlaamse Meesters', met focus op Jan Van Eyck en het Lam Gods (thema Erfgoedbeleving).
- De ontwikkeling en promotie van andere thema's, met name:
 - o 'Culinair erfgoed en toekomst' met focus op de Flanders Food Week en het event '50 Best', maar ook extra promotie voor onze bieren;
 - o 'Vlaanderen Fietsland' waarbij de aanloop wordt genomen naar het WK Wielrennen in 2021.
- Activiteiten hier gebeuren in synergie met EventFlanders, dat '50 Best' en het WK Wielrennen voor Vlaanderen verwierf.
- Voor zakelijk toerisme zetten we verder in op het aantrekken van congressen van internationale verenigingen ('associations'), waarbij we vooral werken naar congressen binnen de transitiedomeinen uit de visienota Vlaanderen 2050. Aan aanbodzijde zetten we de ontwikkeling verder van de erfgoedbeleving in onze meetinglocaties.
- Een kwaliteitsvolle sector is een concurrentiële en gastvrije sector. Met verschillende instrumenten ondersteunen we de ondernemers en organisaties in het toerisme om te groeien in kwaliteit;
 - o Door het logiesdecreet verder op te volgen en te bewaken;
 - o Door financiële steun voor kwaliteitsgerichte investeringen;
 - o Door begeleidingstrajecten.
- Bij de twee laatste instrumenten zetten we specifiek in op familievriendelijkheid en toegankelijkheid voor personen met beperkingen. Overigens krijgt ook specifiek logies voor drempelgroepen (bijvoorbeeld jeugdverblijven) of organisaties die drempelgroepen ondersteunen (bijvoorbeeld reisorganisaties die zich richten op personen die in armoede leven) financiële steun.
- Dezelfde inclusieve beleidsimpuls vertaalt zich in de verdere uitbouw van het Steunpunt Vakantieparticipatie als facilitator van een sectorbreed netwerk dat vakantiedrempels wegwerkt voor Vlamingen die deze zelf niet kunnen overwinnen.
- Goed beleid – op welke schaal dan ook – heeft nood aan betrouwbare gegevens en actuele inzichten. Het onderzoeksprogramma van Toerisme Vlaanderen wordt verdergezet en meer dan ooit ontsloten naar allen die er baat bij kunnen hebben.

Hoewel in 2020 dus veel ingezet wordt op continuïteit, zijn ook een aantal nieuwe klemtonen reeds zichtbaar:

- Investerings in het toeristische aanbod gebeuren niet enkel door het verlenen van subsidies, maar ook door aankoop en ontwikkeling van eigen patrimonium. Ze worden in overeenstemming gebracht met de klemtonen van de beleidsnota Toerisme: het zwaartepunt ligt bij 'Erfgoedbeleving' en 'Vlaanderen Natuurlijk!'.
- Nadat de vorige jaren in dialoog met de toeristische sector de nieuwe visie 'Reizen naar Morgen' is uitgetekend, wordt in 2020 de stap gezet naar de praktijk:
 - o Toerisme Vlaanderen zelf test het gedachtengoed uit in een tweetal projecten;
 - o De sector wordt verder gestimuleerd en begeleid om aan de slag te gaan met de werkingsprincipes van Reizen naar Morgen;
 - o Toerisme Vlaanderen zelf maakt een interne oefening om vanaf 2021 klaar te zijn voor een aanpak die volledig afgestemd is op de nieuwe visie.
- EventFlanders, een samenwerkingsverband tussen meerdere entiteiten van de Vlaamse overheid waaronder Toerisme Vlaanderen, ontgroeit de kinderschoenen en kan uitkijken naar de realisatie van de eerste verworven topevenementen.
 - o Het zal ook starten met begeleidingstrajecten om bestaande Vlaamse evenementen op te schalen tot internationale topevenementen. Begrotingsmatig kreeg EventFlanders onderdak bij Toerisme Vlaanderen.

De kennisontwikkeling over het toerisme in Vlaanderen verkent nieuwe technieken en onderzoeksvelden, zoals een permanente monitoring van de bezoekerstevredenheid, of het gebruik van Big Data om inzicht te krijgen in de bezoekersstromen.

De coronacrisis, die een volledige sluiting van het toeristische aanbod in Vlaanderen tot gevolg had, noopte ertoe deze doelstellingen op een creatieve en innovatieve manier in te vullen.

Voor bepaalde geplande activiteiten, die noodgedwongen niet konden doorgaan, werd in recordtempo een digitale ontsluiting uitgewerkt. Hierbij kan verwezen worden naar de acties rond het "Stay at Home Museum" of de virtuele Ronde van Vlaanderen.

Andere geplande acties werden, in overleg met alle betrokken partijen, verdaagd naar 2021. De gelegenheid wordt daarbij te baat genomen om de impact van deze acties te verbreden.

Het kan tot slot niet genoeg benadrukt worden dat deze crisis de noodzaak aantoonde om blijvend te investeren en te innoveren in het Vlaamse toeristische aanbod. Enkel op deze manier kan een snel en krachtig herstel van de sector na deze crisis verzekerd worden. De klemtonen die in mijn beleid gelegd worden, vormen een stevige basis voor dit herstel.

TOTAAL – TOERISME, excl. apparaatsuitgaven en programma B

	(duizend euro)				
	AO	TO	LO	VAK	VEK
BO 2020	0	0	0	69.223	77.604
Bijstelling BA 2020	0	0	0	120	635
BA 2020	0	0	0	69.343	78.239

PROGRAMMA DG – TOERISME

	(duizend euro)				
	AO	TO	LO	VAK	VEK
BO 2020	0	0	0	69.223	77.604
Bijstelling BA 2020	0	0	0	120	635
BA 2020	0	0	0	69.343	78.239

IV. BELEIDSVELD TOERISME

Het beleidsveld Toerisme bevat 1 structuurelement: 'Toerisme'.

1. ISE TOERISME

Toerisme is één van de belangrijkste economische groeisectoren van Vlaanderen. Het beleid in dit veld heeft tot doel om de positieve kracht van toerisme te versterken en te verduurzamen, om bestemming Vlaanderen, dat netwerk van plekken, ondernemers, bezoekers en bewoners, te doen bloeien. Daaraan werken we door:

- Te zorgen voor een sterk verhaal over bestemming Vlaanderen dat ook internationaal sterk klinkt. Zowel aan aanbodzijde als via promotie wordt dit verhaal uitgebouwd;
- Te zorgen voor een performante toeristische sector met een gelijk speelveld voor gelijkaardige actoren. Gastvrijheid, innovatie en kwaliteit worden gestimuleerd binnen de grenzen van de draagkracht van de omgeving;
- Te zorgen dat drempels tot een deugddoende vakantie weggewerkt worden voor alle Vlamingen – 'Iedereen verdient vakantie';
- Samen te werken met andere relevante beleidsdomeinen, door essentiële kennis en monitoring te verwerven en te verspreiden, en door Toerisme Vlaanderen zelf verder te ontwikkelen tot een toekomst-bekwaam agentschap.

1.1 Budgettair kader**TOERISME, MVG excl. DAB**

	(duizend euro)					
	VAK			VEK		
	BO 2020	evolutie	BA 2020	BO 2020	evolutie	BA 2020
ESR-uitgaven (werking en toelagen (WT), lonen (LO), provisies (PR))	80	0	80	260	0	260
Toelagen (interne stromen (IS))	69.143	120	69.263	77.344	635	77.979
Overige (leningen (LE), participaties (PA); geen ESR-impact)	0	0	0	0	0	0
Totaal incl. overflow	69.223	120	69.343	77.604	635	78.239
Overflow	0	0	0	1.438	-485	953

Inhoudelijke toelichting evolutie:

De post 'ESR-uitgaven' in bovenstaande tabel betreffen uitgaven die gedaan worden door het departement Buitenlandse Zaken, de grootste post van de 'Toelagen' betreft uitgaven die gedaan worden door het IVA Toerisme Vlaanderen.

Het IVA Toerisme Vlaanderen richt zich met deze uitgaven op de realisatie van de strategische doelstellingen (SD) opgenomen in de beleidsnota van de minister bevoegd voor toerisme. Zoals al eerder gesteld, is 2020 op dit vlak een overgangsjaar en wordt er om die redenen nog gewerkt met de strategische doelstellingen zoals die ook in de voorbije jaren werden gehanteerd.

De eerste 5 strategische doelstellingen werden onder programma G (Beleid) gecatalogeerd en zijn gekoppeld aan de volgende begrotingsartikelen:

- SD 1 - De toeristische aantrekkingskracht van de bestemming Vlaanderen vergroten: DF0-1DGE2ID-WT, DF0-1DGE5ID-WT, DF0-1DGE5IX-IS;
- SD 2 - De toeristische sector doen groeien tot een gezonde en bruisende sector: DF0-1DGE2IE-WT en DF0-1DGE5IE-WT;
- SD 3 - Toerisme binnen het bereik brengen van elke Vlaming: DF0-1DGE2IF-LE, DF0-1DGE2IF-WT en DF0-1DGE5IF-WT;
- SD 4 - Flankerende en overige dienstverlening is aangeboden: DF0-1DGE2IG-WT;
- SD 5 - EventFlanders: DF0-1DGE2II-WT en DF0-1DGE5II-WT.

De 6de en laatste strategische doelstelling werd tot 2018 onder het programma DA (Apparaat) en vanaf 2019 onder het programma G (Beleid) gecatalogeerd en is gekoppeld aan de volgende begrotingsartikelen:

- SD 6 - Toerisme Vlaanderen wordt op een professionele en efficiënte manier beheerd en aangestuurd: DF0-1DGE2IH-LO, DF0-1DGE2IH-PA en DF0-1DGE2IH-WT.

De toelagen van Toerisme Vlaanderen bestaan uit een werkingstoelage, DB0-1DGE2IY-IS, en een investeringstoelage, DB0-1DGE5IY-IS die ontvangen wordt via het departement Buitenlandse Zaken.

1.1.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Departement Buitenlandse Zaken

ONTVANGSTENARTIKELEN

Geen wijzigingen ten opzichte van begrotingsopmaak 2020.

DB0-1DGE2IY-IS - INTERNE STROMEN - TOERISME VLAANDEREN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat de toelage aan het IVA Toerisme Vlaanderen voor de werking en voor het programma ter bevordering van de werkgelegenheid in de toeristische sector.

Voor een inhoudelijke toelichting over de kredietevolutie wordt verwezen naar de begroting van Toerisme Vlaanderen onder punt 1.1.3 'Overige entiteiten onder gezag'.

Kredietevolucie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BO 2020 incl. overflow	36.084	36.507
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	1.675	1.675
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BA 2020	37.759	38.182
<i>Overflow BA2020</i>	0	-180
BA 2020 incl. overflow	37.759	38.002
Aanwending VAK-ruiter	0	

DB0-1DGE5IY-IS - INTERNE STROMEN - TOERISME VLAANDEREN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel omvat de toelage aan het IVA Toerisme Vlaanderen bestemd voor de uitgaven gefinancierd met de netto-opbrengst van de winst van de Nationale Loterij, de toekenning van subsidies op naam, de toekenning van gereguleerde subsidies aan derden, de financiering van eigen investeringen, de financiering van projecten in het kader van EventFlanders, de financiering van initiatieven en projecten in het kader van de meetingindustrie (MICE) en de financiering van de projecten vrijetijdseconomie in het kader van het Strategisch Actieplan Limburg in het Kwadraat (SALK).

Voor een inhoudelijke toelichting over de kredietevolucie wordt verwezen naar de begroting van Toerisme Vlaanderen onder punt 1.1.3 'Overige entiteiten onder gezag'.

Kredietevolucie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BO 2020 incl. overflow	33.059	40.837
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	-1.555	-1.555
<i>Andere bijstellingen</i>	0	1.000
BA 2020	31.504	40.282
<i>Overflow BA2020</i>	0	-305
BA 2020 incl. overflow	31.504	39.977
Aanwending VAK-ruiter	0	

*1.1.3. Overige entiteiten onder gezag***Toerisme Vlaanderen****TOELICHTING PER ARTIKEL****ONTVANGSTENARTIKELEN****DF0-9DGEAID-OW - ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN - DE TOERISTISCHE AANTREKKINGSKRACHT VAN DE BESTEMMING VLAANDEREN VERGROTEN****Korte inhoud begrotingsartikel:**

De ontvangsten op dit begrotingsartikel betreffen ontvangsten uit de organisatie van beurzen, workshops, events enz. en ook inkomsten uit erfpachten van jeugdverblijven en kampeerterreinen.

Inhoudelijke toelichting kredietevoluities:

Het krediet op dit begrotingsartikel stijgt licht van 3.420 keuro naar 3.464 keuro en is samengesteld uit:

- 1.187 keuro inkomsten uit erfpachten;
- 273 keuro ontvangsten uit marketingacties en samenwerkingsovereenkomsten;
- 20 keuro aan inkomsten uit boetes in het kader van de uitvoering van het nieuwe Toeristische Logiesdecreet van 5 februari 2016 met als startdatum 1 april 2017;
- 1.984 keuro aan eenmalige inkomsten uit de World Choir Games in het kader van EventFlanders. Aan de uitgavenzijde is hetzelfde bedrag voorzien als voorschot aan het Local Organisation Committee (LOC) van dit evenement.

Gezien de maatregelen in het kader van COVID-19 moeten sommige inkomsten herbekeken worden. De budgettaire vertaling hiervan zal te vinden zijn in een volgende begrotingsaanpassing in 2020.

DF0-9DGEAIIH-OP - ONTVANGSTEN PARTICIPATIES - TOERISME - BEHEERSMIDDELEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel is de tegenhanger van een gelijkaardig artikel aan de uitgavenzijde, DF0-1DGE2IH-PA. Hierop worden transacties geboekt in het kader van waarborgen of voorschotten aan leveranciers.

Inhoudelijke toelichting kredietevoluitie:

Het krediet op dit begrotingsartikel wordt verdubbeld tot 10 keuro omdat het budget in 2019 af en toe ontoereikend bleek te zijn.

DF0-9DGEAIIH-OW - ONTVANGSTEN WERKING EN TOELAGEN – VLAANDEREN EN BRUSSEL ONTWIKKELEN EN PROMOTEN ALS TOERISTISCHE TOPBESTEMMING - BEHEERSMIDDELEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

De ontvangsten op dit begrotingsartikel betreffen meestal terugvorderingen van kosten gerelateerd aan het apparaat, zoals de lonen van gedetacheerden. Ook de inkomsten uit onderverhuur komen hierop terecht.

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

Het krediet op dit begrotingsartikel stijgt van 126 keuro naar 255 keuro: enerzijds zien we een stijging met 79 keuro doordat er meer detacheringen zullen zijn (2 voltijdse), anderzijds zien we ook een stijging doordat we sinds 2019 (boekjaar 2018) lokaal betaalde BTW trachten terug te vorderen van de Europese lidstaten.

DF0-9DGEAZZ-OG - OVERGEDRAGEN OVERSCHOT VORIGE BOEKJAREN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Niet van toepassing

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

De stijging van het overgedragen saldo ten opzichte van BO 2020 met 11.284 keuro is het gevolg van:

- Een stijging van het gebudgetteerde overgedragen saldo in 2019 met 769 keuro, opgemaakt na de begrotingsopmaak 2020;
- Een stijging van het overgedragen saldo met 10.515 keuro ten gevolge van de begrotingsuitvoering 2019 en de hierbij horende werkelijke overgedragen saldi.

DF0-9DGEAZZ-OI - ONTVANGSTEN INTERNE STROMEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Op dit begrotingsartikel zien we de inkomsten uit toelagen vanuit het Departement Buitenlandse Zaken (BUZA), Programma DG. Enerzijds is er een werkingstoelage die overeenstemt met het begrotingsartikel DB0-1DGE2IY-IS van BUZA en anderzijds is er een investeringstoelage die overeenstemt met het begrotingsartikel DB0-1DGE5IY-IS van BUZA. Beide toelagen worden hierna afzonderlijk besproken.

DB0-1DGE2IY-IS - INTERNE STROMEN - TOERISME VLAANDEREN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel omvat de toelage aan het IVA Toerisme Vlaanderen voor de werking en voor het programma ter bevordering van de werkgelegenheid in de toeristische sector.

Kredietevolutie:

	VAK	VEK
BO 2020 incl. overflow	36.084	36.507
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	1.675	1.675
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BA 2020	37.759	38.182
<i>Overflow BA2020</i>	0	-180
BA 2020 incl. overflow	37.759	38.002
Aanwending VAK-ruiter	0	

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK
Van begrotingsartikel DB0-1DGE5IY-IS, interne compensatie	1.435	1.435
Van begrotingsartikel GB0-1GCF2CB-WT, subsidiëring doelgroepwerknemers	39	39
Toekenning endogene groei (BA 2020)	99	99
Verhoging bijdrage-percentage Pool der Parastatalen naar 45% (BA 2020)	102	102
TOTAAL	1.675	1.675

- Er wordt 1.435 keuro VAK / VEK intern gecompenseerd van begrotingsartikel DB0-1DGE5IY-IS:
 - o +1.000 keuro VAK / VEK: bij BO 2020 werden als discretionaire maatregel 5.000 keuro middelen voorzien op de investeringstoelage van Toerisme Vlaanderen voor EventFlanders. 1.000 keuro hiervan is echter bestemd voor de werking van het Team EventFlanders en wordt hier dus intern herverdeeld naar de werkingstoelage.
 - o -50 keuro VAK / VEK: Het ambassadeursprogramma Vlaamse Meesters loopt af, in 2020 zal dit enkel nog Van Eyck betreffen. Er wordt daarom 50 keuro verdeeld naar de investeringstoelage.
 - o +200 keuro VAK / VEK naar Vakantieparticipatie voor de ondersteuning van de Rap-op-Stap kantoren.
 - o +285 keuro VAK / VEK naar de extra opdracht in verband met mobiliteit in het kader van het decreet IVV;
- Er wordt 39 keuro VAK / VEK gecompenseerd van begrotingsartikel GB0-1GCF2CB-WT voor subsidiëring van doelgroepwerknemers. Er werd bij BA 2018 reeds 21 keuro recurrent overgedragen van Armoedebestrijding voor de uitbetaling van de doelgroepwerknemers (LDE's) van vzw Horizont. De overige 39 keuro (van in totaal 60 keuro) werd in 2018 en 2019 door Armoedebestrijding aan vzw Horizont toegekend worden als facultatieve projectsubsidie. Vanaf 2020 wordt ook de resterende 39 keuro recurrent overgedragen aan Toerisme Vlaanderen;
- Er wordt 99 keuro VAK / VEK gecompenseerd voor het opvangen van de 'vergrijzingskost';

Op grond van artikel 12, §2 van de wet van 28 april 1958 bepaalt de Pensioendienst van de overheidssector (PDOS) jaarlijks de door de werkgever verschuldigde bijdrage voor de statutaire personeelsleden. In 2020 stijgt dit bijdragepercentage van 43% naar 45%. Er wordt hiervoor 102 keuro VAK / VEK gecompenseerd.

(duizend euro)

Overflow BA 2020	VAK	VEK
<i>Herberekening overflow</i>	0	- 180
TOTAAL	0	- 180

- Bij BO 2020 werd de benodigde overflow ingevolge het VABN-advies van oktober 2018 voor de inkomensoverdrachten aan de sociaal-toeristische verenigingen berekend op 423 keuro. Het encours op 31 december 2019 (= het bedrag van de overflow) bedroeg echter slechts 242 keuro, waardoor er een bijstelling in min is van 180 keuro.

DB0-1DGE5IY-IS - INTERNE STROMEN - TOERISME VLAANDEREN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel omvat de toelage aan het IVA Toerisme Vlaanderen bestemd voor de uitgaven gefinancierd met de netto-opbrengst van de winst van de Nationale Loterij, de toekenning van subsidies op naam, de toekenning van gereguleerde subsidies aan derden, de financiering van eigen investeringen, de financiering van projecten in het kader van EventFlanders, de financiering van initiatieven en projecten in het kader van de meetingindustrie (MICE) en de financiering van de projecten vrijetijdseconomie in het kader van het Strategisch Actieplan Limburg in het Kwadraat (SALK).

Kredietevolucie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BO 2020 incl. overflow	33.059	40.837
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	-1.555	-1.555
<i>Andere bijstellingen</i>	0	1.000
BA 2020	31.504	40.282
<i>Overflow BA2020</i>	0	-305
BA 2020 incl. overflow	31.504	39.977
Aanwending VAK-ruiter	0	

Inhoudelijke toelichting kredietevolucie:

Compensaties	VAK	VEK
Naar DB0-1DGE2IY-IS, interne herverdeling	-1.435	-1.435
Naar HB0-1HFD2NY-IS, terugbetaling van de prefinanciering van damesbasket toernooi	-120	-120
TOTAAL	-1.555	-1.555

- Er wordt 1.435 keuro VAK / VEK intern gecompenseerd naar begrotingsartikel DB0-1DGE2IY-IS:
 - o -1.000 keuro VAK / VEK: bij BO 2020 werden als discretionaire maatregel 5.000 keuro middelen voorzien op de investeringstoelage van Toerisme Vlaanderen voor EventFlanders. 1.000 keuro hiervan is echter bestemd voor de werking van het Team EventFlanders en wordt hier dus intern herverdeeld naar de werkingstoelage;
 - o +50 keuro VAK / VEK: Het ambassadeursprogramma Vlaamse Meesters loopt af, in 2020 zal dit enkel nog Van Eyck betreffen. Er wordt daarom 50 keuro verdeeld naar de investeringstoelage waar het aangewend zal worden voor een duurzaamheidsdoorlichting;
 - o - 485 keuro VAK / VEK: Als discretionaire maatregel werd bij BO 2020 het budget voor de uitvoering van het decreet 'Iedereen Verdient Vakantie' recurrent verhoogd met 1 mio euro. 485 keuro wordt hier herverdeeld naar de werkingstoelage, de overige 515 keuro zal binnen de investeringstoelage aangewend worden voor een verhoging van het bestaande budget van de projectsubsidies Iedereen Verdient Vakantie tot 1.000 keuro.
- Er wordt 120 keuro VAK / VEK eenmalig herverdeeld naar Sport Vlaanderen, begrotingsartikel HB0-1HFD2NY-IS voor de terugbetaling van de prefinanciering van het damesbasket toernooi.

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK
Vooruitschuif WK Wielrennen	0	1.000
TOTAAL	0	1.000

- +1.000 keuro VEK: bij besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2019 houdende de herverdeling van begrotingsartikelen van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2019 werd er 1.000 keuro VAK herverdeeld van begrotingsartikel CB0-1CBX2AD-PR (FFEU) naar begrotingsartikel DB0-1DGF5IY-IS (Toerisme Vlaanderen) voor de financiering van het WK Wielrennen in 2021. De uitbetaling van deze middelen zal in 2020 plaatsvinden in plaats van in 2021;

(duizend euro)

Overflow BA 2020	VAK	VEK
Herberekening overflow	0	-305
TOTAAL	0	-305

- Bij BO 2020 werd de benodigde overflow ingevolge het VABN-advies van oktober 2018 voor de inkomensoverdrachten berekend op 1.015 keuro. Het encours op 31 december 2019 (= het bedrag van de overflow) bedroeg echter slechts 711 keuro, namelijk 432 keuro voor de ad nominatim subsidies en 279 keuro voor de subsidies in het kader van het decreet Iedereen Verdient Vakantie. De overflow werd dus met 304 keuro in min bijgesteld tot het nieuwe bedrag van 711 keuro.

Overzicht VAK 2020:

De vastleggingen van 31.504 keuro zijn te detailleren als volgt:

	(duizend euro)
Terugdraai hefboomprojecten	13.955.000
Ad nominatim EventFlanders, World Choir Games	4.842.000
Ad nominatim KMDA	3.900.000
EventFlanders, evenementen 'sublaag'	3.000.000
Ad nominatims, divers	1.596.000
Subsidies, logiesdecreet (*)	1.578.000
Subsidies, decreet IVV (projectsubsidies)	1.000.000
Ad nominatim EventFlanders, WK Art Gym	400.000
Vakantieparticipatie (bijdrage Lotto)	394.000
Ad nominatim EventFlanders FIBA Olympisch Tornooi	280.000
EventFlanders	202.000
Ad nominatim EventFlanders WK Cyclocross	200.000
Vastgoed – jeugdherbergen	157.000
Subsidies, decreet Toerisme voor Allen (**)	0

(*) dit bedrag wordt via de eigen kasmiddelen verhoogd met 484.000 euro tot 2.062.000 euro

(**) dit bedrag wordt via de eigen kasmiddelen verhoogd met 1.500.000 euro tot 1.500.000 euro

UITGAVENARTIKELEN**WERKING****DF0-1DGE2IH-LO - LONEN – TOERISME – BEHEERSMIDDELEN****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het krediet op dit begrotingsartikel wordt gebruikt voor de uitbetaling van de lonen.

Kredietevolutie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BO 2020	14.746	14.746
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	201	201
<i>Andere bijstellingen</i>	79	79
BA 2020	15.026	15.026

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK
Toekenning endogene groei (BA 2020)	99	99
Verhoging bijdrage-percentage Pool der Parastatalen naar 45% (BA 2020)	102	102
TOTAAL	201	201

- Er wordt 99 keuro VAK / VEK gecompenseerd voor het opvangen van de 'vergrijzingskost';
- Op grond van artikel 12, §2 van de wet van 28 april 1958 bepaalt de Pensioendienst van de overheidssector (PDOS) jaarlijks de door de werkgever verschuldigde bijdrage voor de statutaire personeelsleden. In 2020 stijgt dit bijdragepercentage van 43% naar 45%. Er wordt hiervoor 102 keuro VAK / VEK gecompenseerd.

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK
Eigen kasmiddelen	79	79
TOTAAL	79	79

- Toelichting bijstelling 'Eigen kasmiddelen'
 - o **Beleidszijde (VAK):** we voorzien in 2020 meer detacheringen (2 voltijdse) waardoor de hiervoor voorzien lonen stijgen met 79 keuro. Deze lonen worden via de ontvangsten teruggevorderd worden waardoor de impact op het budget nihil is;
 - o **Betaalzijde (VEK):** zie toelichting 'VAK'.

DF0-1DGE2IH-PA - PARTICIPATIES – TOERISME - BEHEERSMIDDELEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Dit begrotingsartikel is de tegenhanger van een gelijkaardig artikel aan de ontvangstenzijde, DF0-9DGFAIH-OP. Hierop worden transacties geboekt in het kader van waarborgen en voorschotten aan leveranciers.

Kredietevolucie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BO 2020	5	5
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	5	5
BA 2020	10	10

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK
Interne herverdeling binnen het apparaatsbudget	5	5
TOTAAL	5	5

- Toelichting 'Interne herverdeling binnen het apparaatsbudget'
 - o Beleidszijde (VAK): het krediet op dit begrotingsartikel wordt verdubbeld tot 10 keuro omdat het budget in 2019 af en toe ontoereikend bleek te zijn;
 - o Betaalzijde (VEK): zie toelichting 'VAK'.

DF0-1DGE2IH-WT - WERKING EN TOELAGEN - TOERISME - BEHEERSMIDDELEN**Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het krediet op dit begrotingsartikel wordt gebruikt voor de kosten verbonden aan de werking van het apparaat.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BO 2020	5.209	5.209
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	- 4	- 4
BA 2020	5.205	5.205

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK
Interne herverdeling binnen het apparaatsbudget	-4	-4
TOTAAL	-4	-4

- Toelichting 'Interne herverdeling binnen het apparaatsbudget'
 - o **Beleidszijde (VAK):** het betreft hier de som van diverse kleinere aanpassingen binnen het apparaatsbudget;
 - o **Betaalzijde (VEK):** zie toelichting 'VAK'.

DF0-1DGE2ID-WT – WERKING EN TOELAGEN - TOERISME - DE TOERISTISCHE AANTREKKINGSKRACHT VAN DE BESTEMMING VLAANDEREN VERGROTEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het begrotingsartikel DF0-1DGE2ID-WT (werking) vormt tesamen met het begrotingartikel DF0-1DGE5ID-WT (investerings) en DF0-1DGE5IX-IS (investerings, interne stromen) het bedrag dat besteed wordt aan een eerste strategische beleidsdoelstelling, met name 'de toeristische aantrekkingskracht van de bestemming Vlaanderen vergroten'.

Toerisme Vlaanderen werkt aan deze doelstelling door de troeven van onze regio verder **te ontwikkelen** én erover **te communiceren**. De troeven die diepgeworteld zijn in Vlamingen en Vlaanderen, en die we in 2020 ontwikkelen en internationaal uitspelen zijn:

- Erfgoedbeleving;
- Vlaanderen Natuurlijk!;
- Vlaanderen Fietsland;
- Culinaire erfgoed en toekomst;
- Special Meetings.

Deze troeven blijven ook een sleutelrol spelen in het herstelbeleid post-corona.

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BO 2020	9.906	10.595
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	- 50	- 50
<i>Andere bijstellingen</i>	-196	-220
BA 2020	9.660	10.325

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK
Interne herverdeling naar investeringstoelage DB0-1DGE5IY-IS	-50	-50
TOTAAL	-50	-50

- Er wordt 50 keuro VAK / VEK herverdeeld naar de investeringstoelage: het ambassadeursprogramma Vlaamse Meesters loopt af - in 2020 zal dit enkel nog Van Eyck betreffen - waardoor er budget vrij komt.

Andere bijstellingen	VAK	VEK
Interne herverdeling binnen werkingstoelage naar DF0-1DGE2IE-WT	-340	-340
Eigen ontvangsten	16	16
Eigen kasmiddelen, bestemmingspromotie	128	128
Eigen kasmiddelen, betaalkalender	0	-24
TOTAAL	-196	-220

- Toelichting bijstelling 'Interne herverdeling binnen werkingstoelage'
 - o **Beleidszijde (VAK):** er wordt intern binnen de werkingstoelage 340 keuro herverdeeld van bestemmingspromotie naar begrotingsartikel DF0-1DGE2IE-WT;
 - o **Betaalzijde (VEK):** zie toelichting 'VAK'.
- Toelichting bijstelling 'Eigen ontvangsten'
 - o **Beleidszijde (VAK):** de eigen ontvangsten uit huur enz. stijgen met 16 keuro en worden aangewend voor bestemmingspromotie;
 - o **Betaalzijde (VEK):** zie toelichting 'VAK'.
- Toelichting bijstelling 'Eigen kasmiddelen, bestemmingspromotie'
 - o **Beleidszijde (VAK):** er worden 128 keuro meer inkomsten uit marketingacties enz. verwacht, waardoor het beschikbare budget voor bestemmingspromotie op de eigen kasmiddelen stijgt;
 - o **Betaalzijde (VEK):** zie toelichting 'VAK'.
- Toelichting bijstelling 'Eigen kasmiddelen, betaalkalender'
 - o **Beleidszijde (VAK):** n.v.t.
 - o **Betaalzijde (VEK):** de betaalkalenders van lopende projecten die met de eigen kasmiddelen gefinancierd werden, werden geactualiseerd. Het betreft projecten in het kader van 'Ronde 100' en 'herstelstrategie Brussels Airport'.

Besteding krediet (9.660 keuro VAK / 10.325 keuro VEK)

Noteer dat de beschrijving van de hiernavolgende keuzes en plannen ongetwijfeld grondig zal wijzigen onder invloed van de impact van COVID-19. De begrotingsaanpassingen die hiervoor nodig zullen blijken, zullen worden toegelicht bij een volgende begrotingsaanpassing 2020.

Ontwikkeling van deze troeven gebeurt door investeringen (zie begrotingsartikel DF0-1DGE5ID-WT) maar ook door samenbrengen en coördineren van aanbodselementen tot sterke verhaallijnen, door betrokken actoren in de sector te ondersteunen, en door kwaliteitstrajecten. Voor deze aanbodsontwikkeling en -ondersteuning is **993 keuro** voorzien. Belangrijke klemtonen liggen in 2020 op:

- Van Eyck en het Lam Gods, die tijdens het laatste jaar van het project Vlaamse Meesters centraal staan;
- Culinaire Vlaanderen, met ondersteuning voor Jong Keukengeweld en de Flanders Food Faculty;

- Het kwaliteitstraject voor erfgoedbeleving in meetinglocaties. Het is de bedoeling om de erfgoedbeleving door te trekken in de volledige ervaring van de locatie. Naast de individuele begeleiding en coaching van een aantal geselecteerde meetinglocaties, worden kwaliteits-instrumenten ontwikkeld en inspiratie- en vormingssessies georganiseerd. Meetinglocaties die het individuele begeleidingstraject succesvol afronden, verbindt Toerisme Vlaanderen in het keurmerk 'Flanders Heritage Venues'.

Hogervermelde troeven van Vlaanderen spelen we uit in onze **internationale promotie**. We trekken zowel **vrijetijdstoeristen** aan als **zakentoeeristen**.

Wat de **vrijetijdstoeristen** betreft (**5.651 keuro** internationale promotie) zetten we in 2020 ruim één vierde van onze marketinginspanningen in op cultuur en erfgoed. Via het Vlaamse Meestersprogramma - Van Eyck versterken we de reputatie van Vlaanderen als cultuurbestemming. We doen dit via een proactieve pers- en communicatie aanpak. Zo mikken we concreet voor Van Eyck op het bereiken van culturele en algemene nieuwsmedia uit binnen- en buitenland. Dit levert resultaat op het vlak van de bekendheid van de Vlaamse Meesters, en de associatie van de kunstenaars met Vlaanderen in de wereld. Daarnaast werken we rechtstreeks en onrechtstreeks - via touroperators en reisagenten - op het aantrekken van buitenlandse culturele meerwaardezoekers (streefdoel +1 miljoen) naar Gent. Onder dezelfde noemer 'Vlaamse Meesters' gaat er aandacht naar Brugge, de woonplaats van Van Eyck, en ook naar andere kunstenaars zoals Dirk Bouts uit Leuven.

Behalve Vlaamse Meester Van Eyck trekken we in 2020 opnieuw de aandacht van de herdenkingstoeristen WO I, via de promotie van het Feniks-project dat het verhaal brengt van de wederopbouw van de Westhoek. Ook veel andere projecten komen in de promotie aan bod op een gelijkaardige manier, maar met beperktere middelen, echter telkens met als doel om bij te dragen aan het versterken van Vlaanderen als erfgoedbestemming. Voorbeelden zijn de heropening van het Ensorhuis in Oostende of de Plantentuin in Meise.

Om Vlaanderen als koersbestemming beter bekend te maken, en om nu - of volgend jaar - meer koersliefhebbers aan te trekken, zetten we ongeveer 10% van onze marketinginspanningen in. In 2020 nemen we immers de aanloop naar het Wereldkampioenschap 2021 (zie ook EventFlanders, begrotingsartikel DF0-1DGE5II-WT). In nauwe samenwerking met de provincie Oost-Vlaanderen organiseren we in 2020 een 'Flandrien Challenge' waarbij koersliefhebbers worden uitgedaagd en gehonoreerd. Zij delen hun prestaties tijdens deze Challenge met anderen via online platformen en inspireren zo ook andere koersliefhebbers om de uitdaging aan te gaan. Uiteraard blijven we ook de eigen kanalen van Cycling in Flanders gebruiken om de koersgemeenschap te blijven inspireren en te laten groeien. Hiervoor wordt ook sterk ingezet op mediapartnerships. We meten het resultaat aan de hand van mediawaarde en engagementratio's.

In 2020 besteden we benaderend 20 % van onze marketinginspanningen om Vlaanderen als gastronomische bestemming beter bekend te maken en nu - of later - foodies uit het buitenland aan te trekken naar Vlaanderen. Centraal staat het partnership met '50 Best' waarin Toerisme Vlaanderen - via EventFlanders - zwaar investeerde samen met de stad Antwerpen. Via '50 Best' bereiken wij de top 150 culinaire journalisten ter wereld. Voor hen creëren we een bijzonder programma, zodat zij over Vlaanderen en Antwerpen in hun media publiceren. Daarnaast wordt er gewerkt aan de sterkste troef van België internationaal: Belgische bieren, om top of mind te blijven in een groot concurrentieel veld van microbrouwerijen. De doestelling is dat Belgische bieren beschouwd blijven als de grondleggers, de 'originals' van de microbrouwerijen.

Hiertoe moet er geïnvesteerd worden in de brouwcultuur van onze regio, en schalen we de reputatie en aantrekkingskracht op door samenwerking tussen verschillende brouwerijen en biermerken te bevorderen.

20% van onze inspanningen zijn voorzien om de visie 'Reizen naar Morgen' te vertalen naar onze toeristische praktijk. Het gaat erom dat we projecten opzetten die, naast de economische meerwaarde, andere, *aantoonbare* meerwaarden genereren voor de Vlaamse samenleving.

Met dit doel voor ogen werken we mee aan The World Choir Games, een evenement dat EventFlanders aantrok met de steun van Toerisme Vlaanderen samen en het Departement Cultuur, Jeugd & Media. Toerisme Vlaanderen gaat na hoe via dit evenement de positieve kracht van toerisme op meer dan alleen het economische domein kan doorwegen - bijvoorbeeld op het welzijn van de Vlaming (mensen met dementie). Hiervoor wordt - naast de klassieke toeristische partners van de stad Gent en Antwerpen, ook samengewerkt met een breder socio-cultureel veld. Een ander voorbeeld is een project in de stad Mechelen. Het gaat om een participatief project dat start vanuit de bewoners die samen de toren van de kathedraal zullen 'vervolledigen'. Deze toren zal dan de hoogste kathedraal van Europa zijn, voor een korte periode (het gaat om een optische illusie). Dit project heeft heel veel PR-waarde internationaal, maar daarnaast zullen andere impactindicatoren het succes van deze inspanningen bepalen.

De hierboven vermelde plannen worden ook ondanks de coronacrisis verder gezet in 2020. In opvolging van de beslissingen van de Nationale Veiligheidsraad kunnen deze evenwel bijgesteld worden, zowel naar timing als naar concept. Bij wijze van illustratie kunnen we verwijzen naar

- De World Choir Games, die verplaatst werd naar 2021,
- Het themajaar rond Van Eyck, dat in samenwerking met de Stad Gent verlengd werd tot de zomer van 2021. De opening van het nieuwe bezoekerscentrum van het Lam Gods, waarvan de werf door de coronacrisis noodgedwongen stil lag, wordt de parel op de kroon van dit verlengde themajaar.
- De Flandrien Challenge, die een van de aanknopingspunten wordt voor een versterkte campagne rond fietsen in eigen land.

Naast de inspanningen die we doen voor de vrijetijdstoerist, trekken we ook **zakentoeeristen** aan, meer bepaald door in te zetten op **congressen van internationale verenigingen** ('associations') die inhoudelijk aanpakken op hetzij onze toeristische troeven, hetzij de Vlaamse economische groeisectoren, zoals biotechnologie en farmacie. Het totaalbudget hiervoor bedraagt **1.896 keuro**. Het werk dat hiervoor in 2020 gebeurt, moet helpen om onze doelstelling voor 2021 te bereiken, m.n. 306 internationale associatiecongressen in Vlaanderen ontvangen. Door de coronacrisis konden verschillende congressen niet doorgaan. We blijven echter investeren in het imago van Vlaanderen als congresbestemming door maximaal in te zetten op de band met de betrokken associaties. Virtuele congressen zijn hierbij één van de middelen die gebruikt worden.

Voor de promotie van Vlaanderen als congresbestemming benutten we tot slot het And&-festival (Leuven) en Supernova (Antwerpen) als mijlpalen om de creatieve en innovatie kracht van Vlaanderen aan meetingplanners te tonen.

Toerisme Vlaanderen streeft een **kennisgedreven** werking na. Ten behoeve van de uitbouw van de congreswerking van Toerisme Vlaanderen en van de congresbureaus in Vlaanderen gebeurde in 2019 een grootschalig onderzoek bij meetingplanners en congresgangers van 'associations'. De bedoeling was om inzicht te verwerven in het profiel, beslissingsproces, behoeften en de economische impact van congressen in Vlaanderen. Dit onderzoek wordt in 2020 verder gezet.

Daarnaast zal Toerisme Vlaanderen in 2020 een onderzoek opzetten dat peilt naar de impact van de zee- en riviercruises. Beide onderzoeken vertegenwoordigen een budget van **120 keuro**.

Om de troeven van Vlaanderen te ontwikkelen en te promoten voorziet Toerisme Vlaanderen ook significante budgetten voor **digitale instrumenten. 845 keuro** is voorzien voor het onderhoud en de verdere ontwikkeling van het huidige instrumentarium. Dat bestaat uit eigen kanalen en instrumenten van Toerisme Vlaanderen zoals www.visitflanders.com of oplossingen voor interne rapportering, maar ook uit platformen waarbij Toerisme Vlaanderen gegevens¹ verstrekt aan burgers, overheden, bedrijven, partners en rechtstreeks aan machines. Ook oplossingen die informatie ontsluiten naar de sector of de burgers (vb. de logiesbarometer) zijn hier voorzien, net als alle systemen op de achtergrond, en alle management- en beheersactiviteiten die noodzakelijk zijn voor het veilig in stand houden van de ICT-omgeving, of het bewaken van de GDPR-vereisten. Een nieuwe ICT-ontwikkeling die tot slot voor 2020 op de werkkijft staat is de ontwikkeling van een 'congresbarometer', een dashboard om het verwerven van congressen op te volgen samen met de lokale congresbureaus **(80 keuro)**.

DF0-1DGE2IE-WT - WERKING EN TOELAGEN - TOERISME - DE TOERISTISCHE SECTOR DOEN GROEIEN TOT EEN GEZONDE EN BRUISENDE SECTOR

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het begrotingsartikel DF0-1DGE2IE-WT (werking) vormt tesamen met het begrotingsartikel DF0-1DGE5IE-WT (investeringen, zie verder) het bedrag dat besteed wordt aan een tweede strategische beleidsdoelstelling met name de toeristische sector doen groeien tot een gezonde en bruisende sector. Componenten die daartoe bijdragen zijn:

- De uitvoering van het logiesdecreet;
- Een gestroomlijnd kwaliteitsbeleid ontwikkelen en ondersteunen;
- Het traject 'Reizen naar Morgen' verder uitdragen;
- Een transparante dialoog opzetten en onderhouden met de toeristische sector in binnen- en buitenland.

Kredietevolutive:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BO 2020	2.658	2.658
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	340	340
BA 2020	2.998	2.998

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)	
Andere bijstellingen	VAK	VEK
Interne herverdeling binnen werkingstoelage van DF0-1DGE2ID-WT	340	340
TOTAAL	340	340

¹ Voorbeelden: voor gegevens over logies is Toerisme Vlaanderen authentieke bron. Het beheert ook een platform waarin routedata zijn samengebracht.

- Toelichting bijstelling 'Interne herverdeling binnen de werkingstoelage van DF0-1DGE2ID-WT'
 - o **Beleidszijde (VAK):** er wordt intern binnen de werkingstoelage 340 keuro herverdeeld van begrotingsartikel DF0-1DGE2ID-WT. Dit extra budget zal voor 300 keuro aangewend worden voor 'Toerisme Transformeert' en voor 40 keuro voor een toegankelijkheidsdoorlichting van het eigen patrimonium;
 - o **Betaalzijde (VEK):** zie toelichting 'VAK'.

Besteding krediet (2.998 keuro VAK / 2.998 keuro VEK)

Kwaliteitsvolle toeristische dienstverlening verbetert op structurele wijze de concurrentiekracht en het rendement van de ondernemers, en maakt van de toeristen de beste ambassadeurs voor een gastvrij Vlaanderen. Daarom stimuleert Toerisme Vlaanderen **de kwaliteit in de sector** via verschillende invalshoeken:

- Toeristische logies worden gecoacht door onze logiesadviseurs en begeleid, indien ze dit willen, naar een vrijwillige erkenning en comfortclassificatie. Via steekproeven, de behandeling van klachten en bevestigingen van boekingswebsites worden onveilige en niet-kwalitatieve toeristische logies gehandhaafd en wordt oneerlijke concurrentie tegengegaan;
- We ondersteunen organisaties en ondernemers waarmee de internationale bezoeker tijdens zijn reis in contact komt, de zogenaamde 'touchpoints'. Onze focus gaat uit naar de organisaties met een gidsenwerking, de toeristische onthaalcentra, toeristische logies en sinds 2020 ook de toeristische attracties en musea. Via het aanbieden van online kwaliteitsinstrumenten en het organiseren van netwerkmomenten en inspiratie- en vormingssessies, ondersteunen we hen in het verbeteren van de dienstverlening. Het doel is een zo hoog mogelijke klantentevredenheid te scoren bij onze bezoekers;
- We streven naar een toegankelijk aanbod voor mensen met een (fysieke) beperking. Hiertoe sensibiliseren we de sector, geven we gericht advies en organiseren we inspiratie- en vormingssessies. Toerisme Vlaanderen reikt ook het A of A+-label toegankelijkheid uit op basis van screenings door Inter. De zeer gedetailleerde toegankelijkheidsinformatie die wordt verzameld, wordt via diverse kanalen verspreid naar deze doelgroep.

Voor de ondersteuning en stimulering van kwaliteit is een budget van **783 keuro** voorzien.

Behalve dit gestroomlijnd kwaliteitsbeleid is het nodig om de toeristische sector te **mobiliseren voor de toekomst**. Daarin moet toerisme bijdragen tot een florerende samenleving, wat veronderstelt dat het niet enkel zijn economische doelen in ogenschouw neemt, maar een balans vindt met de belangen van bewoners (draagvlak), met welzijnsfactoren, met duurzaamheidsvereisten enzovoort. Het denkkader van toerisme evolueert dus naar een complexe set van doelen die in balans moeten gehouden worden.

Met het traject 'Reizen naar Morgen' legde Toerisme Vlaanderen samen met tal van actoren uit de sector al een hele weg af op dit vlak. Het toekomstbeeld dat in 2018/19 werd uitgewerkt, zal in 2020 verder concreet gemaakt worden en verder geïmplementeerd in de sector.

In 2020 voorzien we een budget van ongeveer **300 keuro** voor verdere ondersteuning van de dialoog met de sector, onder meer gericht op de ondernemers in samenwerking met Unizo. Er komt ook een nieuw lerend netwerk, een toolbox, en een nieuwe editie van het magazine en van de succesvolle Summit.

We beschouwen de toeristische sector als een netwerk waarin Toerisme Vlaanderen zich beweegt en waarin het moet kunnen samenwerken met diverse actoren om zijn doelstellingen te bereiken. Het is dan ook nodig om in te zetten op een transparante en doelgerichte relatie met deze actoren. Concreet gaat het over:

- Samenwerkingen met grote en minder grote **partners** waardoor wederzijds voordeel ontstaat (**795 keuro**). Belangrijke partners waarmee we samenwerken zijn o.a. Brussels Airport Company, Brussels Airlines en andere luchtvaartmaatschappijen die op onze bestemming actief zijn of willen worden. Verder organiseert Toerisme Vlaanderen beurzen, workshops en events waar we de Vlaamse toerismethema's (en de betrokken Vlaamse aanbieders) voorstellen aan geïnteresseerde buitenlandse partijen zoals de reisindustrie of geselecteerde media. Het agentschap neemt ook deel aan beurzen georganiseerd door derden, maar die qua thematiek perfect aansluiten met Vlaanderen, zoals Rouleur Classic in Londen.
- Onderhouden van levende contacten met Vlaamse potentiële partners en beleidsmakers via **corporate communicatie (657 keuro)**. Via website, nieuwsbrief, fysieke netwerkmomenten enzovoort werkt Toerisme Vlaanderen eraan dat zijn doelen en acties voor de Vlaamse partners en beleidsmakers bekend zijn, dat interessante informatie over beleid en onderzoek doorstroomt, dat opportuniteiten om samen te werken bekend zijn. Ook de behaalde resultaten worden met de sector gedeeld. Digitale middelen, met name de website www.toerismevlaanderen.be, liggen voor de hand. Daarvoor is een budget van **72 keuro** voorzien.
2020 was ook het slotjaar van het project Vlaamse Meesters, specifiek hiervoor werd gedacht aan een afsluitende studiedag met netwerkmoment. Nu dit project verlengd werd tot medio 2021, wordt bekeken welke bijkomende communicatieacties nodig zijn.
- **Zichtbaarheid** geven aan de troeven van Vlaanderen in het centrum van Brussel. Het kantoor van Toerisme Vlaanderen bevindt zich op enkele stappen van de Brusselse Grote Markt. Een toplocatie om passanten en aanwezige bezoekers te verwelkomen en te laten kennismaken met de troeven van Vlaanderen. Het bezoekerscentrum dat momenteel op de gelijkvloerse verdieping is ingericht, komt niet meer tegemoet aan de noden van de actuele bezoeker. Met een herinrichting (**171 keuro**, gespreid over 2 jaar) willen we een optimale beleving over en toeleiding naar de rest van Vlaanderen aanbieden.

- Strategische relaties onderhouden. Via zijn **Raadgevend Comité** gaat Toerisme Vlaanderen in dialoog met (toeristische) actoren en/of beleidsmakers over strategische uitdagingen en evoluties voor de toeristische sector. Een budget van **36 keuro** is voorzien om deze werking te ondersteunen, bijvoorbeeld door gastsprekers uit te nodigen, studies te bestellen of werkbezoeken te organiseren.

Ook in de **internationale toerismegemeenschap** is Toerisme Vlaanderen een gewaardeerde gesprekspartner. Het agentschap is zeer actief binnen de European Travel Commission (ETC) waar het verschillende sleutelfuncties bekleedt. Via dit en gelijkaardige kanalen verdedigen we de belangen van onze bestemming, onze sector en ons agentschap. Collega's worden frequent geconsulteerd als gastspreker op internationale fora. Op voorwaarde dat er voor het agentschap een gezonde kennisreturn gegarandeerd is, wordt op deze verzoeken gunstig gereageerd. Voor deze internationale relaties is **68 keuro** gebudgetteerd.

DF0-1DGE2IF-LE - LENINGEN - TOERISME - TOERISME BINNEN HET BEREIK BRENGEN VAN ELKE VLAMING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het begrotingsartikel DF0-1DGE2IF-LE (werking, leningen) vormt tesamen met begrotingsartikelen DF0-1DGE2IF-WT (werking) en (investeringen) het bedrag dat besteed wordt aan de derde strategische beleidsdoelstelling, met name het toerisme binnen het bereik brengen van elke Vlaming. Toerisme Vlaanderen zet met name specifiek in op

- De uitbouw van Vlaanderen tot een familievriendelijke erfgoedbestemming;
- Een aanbod aan kwalitatief logies voorzien voor drempelgroepen;
- Het Steunpunt Vakantieparticipatie verder uitbouwen als de spil in een netwerk van partners. Dit netwerk heeft als doel drempels tot vakantie weg te werken voor Vlamingen die deze drempels niet zelf kunnen overwinnen.

De uitgaven van dit begrotingsartikel worden gefinancierd als volgt:

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BO 2020	156	156
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	8	8
BA 2020	164	164

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK
Interne herverdeling binnen werkingstoelage van DF0-1DGE2IF-WT (Brasschaat)	8	8
TOTAAL	8	8

- Toelichting bijstelling 'Interne herverdeling binnen werkingstoelage van DF0-1DGE2IF-WT'
 - o **Beleidszijde (VAK):** er wordt 8 keuro VAK / VEK gecompenseerd van begrotingsartikel DF0-1DGE2IF-**WT**. Het betreft een technische herverdeling omdat een gedeelte van de uitgaven met betrekking tot het jeugdverblijfcentrum in Brasschaat – meer specifiek deze die betrekking hebben op de aflossing van kapitaal – op een LE-artikel moeten voorzien worden;
 - o **Betaalzijde (VEK):** zie toelichting 'VAK'

Besteding krediet (164 VAK / 164 VEK)

Deze **164 keuro** is specifiek bestemd ter betaling van een gedeelte voor de PPS constructie die is opgezet voor het **jeugdverblijfcentrum** in Brasschaat. Jeugd en jongeren zijn één van de doelgroepen waarvoor voldoende aangepast logies voorzien wordt.

DF0-1DGE2IF-WT - WERKING EN TOELAGEN - TOERISME - TOERISME BINNEN HET BEREIK BRENGEN VAN ELKE VLAMING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het begrotingsartikel DF0-1DGE2IF-WT (werking) vormt tesamen met begrotingartikelen DF0-1DGE2IF-LE (werking, leningen) en DF0-1DGE5IF-WT (investerings), het bedrag dat besteed wordt aan de derde strategische beleidsdoelstelling, Toerisme binnen het bereik brengen van elke Vlaming. Zie begrotingartikel DF0-1DGE2IF-LE voor inhoudelijke toelichting

De uitgaven van dit begrotingsartikel worden gefinancierd als volgt:

Kredietevoluitie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BO 2020	4.020	4.899
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	484	484
<i>Andere bijstellingen</i>	- 8	-1.752
BA 2020	4.496	3.631

Inhoudelijke toelichting kredietevoluities:

	(duizend euro)	
Compensaties	VAK	VEK
Interne herverdeling van investeringstoelage DB0-1DGE5IY-IS	484	484
TOTAAL	484	484

- Er wordt 484 keuro VAK / VEK intern herverdeeld van de investeringstoelage naar de werkingstoelage. Dit extra budget zal voor 200 keuro aangewend worden door Vakantieparticipatie voor de ondersteuning van de Rap-op-Stap kantoren en voor 284 keuro voor de extra opdracht in verband met mobiliteit in het kader van het decreet IVV.

Andere bijstellingen	VAK	VEK
Eigen kasmiddelen	0	-1.564
Interne herverdeling binnen werkingstoelage naar DF0-1DGE2IF - LE (Brasschaat)	-8	-8
Correctie overflow	0	-180
TOTAAL	-8	-1.752

- Toelichting bijstelling 'Eigen kasmiddelen'
 - o **Beleidszijde (VAK):** n.v.t.
 - o **Betaalzijde (VEK):** de betaalkalenders (VEK) werden geactualiseerd. Bij BO 2020 werden er 1.984 keuro aan inkomsten voorzien op de eigen kasmiddelen waar tegenover aan de uitgavenzijde zowel VAK als VEK-budget voorzien werd. Dit betrof een last-minute technische aanpassing van de begroting BO 2020. Het VEK-budget was hierdoor te hoog ingeschat en dit wordt nu gecorrigeerd door de betaalkalenders met 1.564 keuro neerwaarts te herzien.
- Toelichting bijstelling 'Interne herverdeling binnen werkingstoelage naar DF0-1DGE2IF-**LE** (Brasschaat)'
 - o **Beleidszijde (VAK):** er wordt 8 keuro VAK / VEK gecompenseerd naar begrotingsartikel DF0-1DGE2IF-**LE**. Het betreft een technische herverdeling omdat een gedeelte van de uitgaven met betrekking tot het jeugdverblijfcentrum in Brasschaat – meer specifiek deze die betrekking hebben op de aflossing van kapitaal – op een LE-artikel moeten voorzien worden;
 - o **Betaalzijde (VEK):** zie toelichting 'VAK'.
- Toelichting bijstelling 'Correctie overflow '
 - o **Beleidszijde (VAK):** n.v.t.
 - o **Betaalzijde (VEK):** bij BO 2020 werd de benodigde overflow ingevolge het VABN-advies van oktober 2018 voor de inkomensoverdrachten aan de sociaal-toeristische verenigingen berekend op 423 keuro. Het encours op 31 december 2019 (= het bedrag van de overflow) bedroeg echter slechts 242 keuro, waardoor er een bijstelling in min is van 180 keuro.

Besteding krediet (4.496 keuro VAK / 3.631 keuro VEK)

De logiesaanbieders kunnen een beroep doen op een **logiespremie** voor hun investeringen in familievriendelijkheid, toegankelijkheid of in camperplaatsen. Op deze manier maakt de Vlaamse overheid het voor de ondernemers haalbaarder om hun aanbod voor deze specifieke doelgroepen aan te passen. Aangezien er dossiers werden ingediend voor iets meer dan 2 miljoen euro en we in deze crisistijd onze sector maximaal willen ondersteunen, gaan we het beschikbare VAK hier optrekken van 1,5 miljoen euro naar 2.062 keuro. Hierdoor kan elk logies de voorziene 25% subsidie met een maximum van 50 keuro ontvangen.

Iedereen heeft recht op vakantie en daar zetten we ook de nodige middelen en ondersteuning voor in. Zo verstrekken we subsidies aan **de sociaal-toeristische verenigingen die vakanties organiseren voor mensen in armoede**. We hebben ook de nodige stappen gezet ter uitvoering van het nieuwe decreet. Iedereen verdient vakantie. Verder zetten we een coachingstraject op om de betoelaagde organisaties uit de oproepen 'iedereen verdient vakantie' te ondersteunen in de kwalitatieve uitwerking van hun projecten.

We wensen dat Vlaanderen een **familievriendelijke** bestemming is en daarom sensibiliseren we de sector en trachten we via pilootprojecten en studiedagen hen de meerwaarde om op deze doelgroep te werken aan te tonen.

Voor bovenstaande subsidies en de stimulering van familievriendelijkheid is samen **3.848 keuro** voorzien.

Specifiek voor mensen die een vakantiedrempel niet zelf kunnen overwinnen (armoede, beperking) bouwde Toerisme Vlaanderen de voorbije jaren een sterk netwerk uit. **Het Steunpunt Vakantieparticipatie** is de spil in dit Partnernetwerk van 2200 organisaties en ondernemers. De focus ligt op 3 processen:

- Verbinden en samenbrengen van partners om tot oplossingen te komen voor vakantiedrempels,
- Communiceren en sensibiliseren over het belang van vakantie voor kwetsbare doelgroepen in onze samenleving,
- Het ontzorgen op het kruispunt van vraag en aanbod door samenwerkingstools aan te bieden en administratieve processen over te nemen. Zo laten we elke partner in z'n kerncompetentie.

Voor deze werking is een budget van **605 keuro** voorzien.

Concrete projecten die in 2020 op stapel staan:

- Lancering #ontdekkingtroef met als doel organisaties te ondersteunen om op andere manieren Vlaanderen te ontdekken. Verschillende concepten worden aangeboden. Partners doen mee volgens eigen draagkracht;
- Doorstart van het platform Vakantieschakel, waar mensen met een beperking (zonder financiële nood) een maatoplossing voor hun vakantiedrempel kunnen vinden. Partnerorganisaties gebruiken Vakantieschakel om kennis te delen;
- Strategische samenwerkingsverbanden uitbouwen om netwerkpartners toe te leiden naar alternatieve financieringsbronnen, zoals EU-middelen;
- De website iedereenverdientvakantie.be bouwt een downloadplek uit waar partners gratis materiaal en tips kunnen vinden;
- 90 'Rap op stap'-kantoren worden door middel van netwerkactiviteiten ondersteund in het uitbouwen van hun dienstverlening aan mensen in armoede.

Voor de digitale platformen die deze werking ondersteunen is een bedrag van **43 keuro** voorzien, zowel bedoeld voor een verdere uitbouw als voor onderhoud van de bestaande tools.

DF0-1DGE2IG-WT - WERKING EN TOELAGEN - TOERISME - FLANKERENDE EN OVERIGE DIENSTVERLENING IS AANGEBODEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het begrotingsartikel DF0-1DGE2IG-WT (werking) vormt het bedrag dat besteed wordt aan de vierde strategische beleidsdoelstelling namelijk flankerende en overige dienstverlening is aangeboden. De belangrijkste klemtonen liggen in 2020 bij:

- Het verdere beheer van de tewerkstellingsmaatregelen met betrekking tot toeristische tewerkstelling waaronder Lokale Diensteneconomie (LDE) en Tewerkstellingspremies (TWP);
- Verwerven en verspreiden van de nodige kennis ter ondersteuning van het eigen beleid, maar nog meer van de toeristische bedrijven en organisaties;
- Een methode en organisatievorm ontwikkelen voor vruchtbare samenwerkingen met 'naburige' beleidsdomeinen.

De uitgaven van dit begrotingsartikel worden gefinancierd als volgt:

Kredietevolutive:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BO 2020	2.650	2.650
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	39	39
<i>Andere bijstellingen</i>	0	0
BA 2020	2.689	2.689

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)	
Compensaties	VAK	VEK
Van begrotingsartikel GB0-1GCF2CB-WT, subsidiëring doelgroepwerknemers	39	39
TOTAAL	39	39

- Er wordt 39 keuro VAK / VEK gecompenseerd van begrotingsartikel GB0-1GCF2CB-WT voor subsidiëring van doelgroepwerknemers. Er werd bij BA 2018 reeds 21 keuro recurrent overgedragen van Armoedebestrijding voor de uitbetaling van de doelgroepwerknemers (LDE) van vzw Horizont. De overige 39 keuro (van in totaal 60 keuro) werd in 2018 en 2019 door Armoedebestrijding aan vzw Horizont toegekend worden als facultatieve projectsubsidie. Vanaf 2020 wordt ook de resterende 39 keuro recurrent herverdeeld naar Toerisme Vlaanderen.

Besteding krediet (2.689 keuro VAK / 2.689 keuro VEK)

Toerisme Vlaanderen ondersteunt de sector door het verstrekken van subsidies in de **lokale diensteneconomie en tewerkstellingsprojecten** van toeristische verenigingen. Daarvoor zijn **2.150 keuro** voorzien in 2020.

Wie onderneemt of actief is in de toeristische sector, heeft nood aan degelijke kennis (feiten, inzichten) om succesvol te zijn. Dit geldt uiteraard ook voor Toerisme Vlaanderen, dat ernaar streeft om een kennisgedreven agentschap te zijn. Veel van de kennis die Toerisme Vlaanderen verwerft, is echter ook bijzonder

nuttig voor andere actoren. Het spreekt dan ook voor zich dat er niet alleen gewerkt wordt aan het **verwerven, maar ook aan het verspreiden en bruikbaar helpen maken van kennis**. Overigens zijn meerdere onderzoeksinitiatieven gezamenlijke projecten. In totaal is voor onderzoek en verspreiden van kennis een budget van **417 keuro** voorzien.

In 2020 vormen de volgende initiatieven de speerpunten van dit beleid:

- Een grootschalige studie die de internationale reputatie van Vlaanderen, de toeristische thema's en de deelbestemmingen in kaart brengt;
- Nieuwe studies naar de draagkracht voor toerisme bij bewoners, uitgevoerd in samenwerking met de toeristische diensten van de betrokken steden en gemeenten;
- Een meetsysteem dat permanent de tevredenheid van de bezoekers in Vlaanderen in kaart brengt;
- Een haalbaarheidsstudie naar het gebruik van Big Data bronnen voor het verzamelen van bezoekersvolumes;
- Bezoekersonderzoek in de Westhoek naar aanleiding van het Wederopbouw-project (uitgevoerd in samenwerking met Westtoer);
- De uitbouw van een monitoringsysteem in functie van het herstel na de coronacrisis;
- Inzetten en aankopen van tools voor monitoring (Synthesio, Chechmarket,...) en voor studie in functie van de eigen werking (Global data, Phocusright, Skift, Amadeus,...).

Om de gegevens en kennis te kunnen delen met derden, zijn digitale middelen uiteraard erg nuttig. Een budget van **30 keuro** is voorzien in verdere uitbouw van 'barometers' en dataplatformen.

Toerisme Vlaanderen zal tijdens deze legislatuur actief **samenwerking** zoeken bij ten minste de beleidsdomeinen en actoren die werken op ruimte, jeugd, mobiliteit, natuur, cultuur en erfgoed. Er wordt daarbij begeleiding en ondersteuning gezocht voor het bepalen van samenwerkingsvormen met die andere beleidsdomeinen en voor het opzetten van een organisatiestructuur rond flankerend beleid binnen Toerisme Vlaanderen. Hiervoor is een budget van **20 keuro** voorzien.

DF0-1DGE2II-WT – WERKING EN TOELAGEN - TOERISME - EVENTFLANDERS WERKING

Korte inhoud begrotingsartikel:

EventFlanders is een samenwerkingsverband tussen meerdere entiteiten van de Vlaamse overheid waaronder Toerisme Vlaanderen, met als doel om meerwaarden te creëren voor onze samenleving door het aantrekken of ontwikkelen van topevenementen met internationale uitstraling. Budgettair kreeg EventFlanders onderdak bij Toerisme Vlaanderen.

Kredietevoluitie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BO 2020	240	877
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	1.000	1.000
<i>Andere bijstellingen</i>	71	412
BA 2020	1.311	2.289

Inhoudelijke toelichting kredietevoluities:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK
Interne herverdeling van investeringstoelage DB0-1DGE5IY-IS	1.000	1.000
TOTAAL	1.000	1.000

- Er wordt 1.000 keuro VAK / VEK intern gecompenseerd van begrotingsartikel DB0-1DGE5IY-IS: bij BO 2020 werden als discretionaire maatregel 5.000 keuro middelen voorzien op de investeringstoelage van Toerisme Vlaanderen voor EventFlanders. 1.000 keuro hiervan is echter bestemd voor de werking van het Team EventFlanders en wordt hier dus intern herverdeeld naar de werkingstoelage.

Andere bijstellingen	VAK	VEK
Eigen kasmiddelen	71	412
TOTAAL	71	412

- Toelichting bijstelling 'Eigen kasmiddelen'
 - o **Beleidszijde (VAK):** er worden 71 keuro aan nieuwe vastleggingen voorzien op de eigen kasmiddelen voor de Flanders Food Week. Het betreft een (relatief) klein bedrag dat door omstandigheden in 2019 niet tijdig vastgelegd kon worden;
 - o **Betaalzijde (VEK):** de betaalkalender voor de Flanders Food Week werd aangepast, het zwaartepunt van de vereffeningen ligt nu in 2020 met een stijging van 412 keuro van het benodigde budget.

Besteding krediet (1.311 keuro VAK / 2.289 keuro VEK)

EventFlanders heeft als doel een Vlaams topevenementenbeleid uit te bouwen via het aantrekken en/of ondersteunen van nieuwe en bestaande (potentiële) topevenementen die een meerwaarde kunnen realiseren voor onze samenleving. Hiertoe wordt een lange termijn kalender van evenementen uitgebouwd waarbij gestreefd wordt naar een mix qua grootte / aard / periode / locatie. Met de start van de nieuwe legislatuur kreeg EventFlanders tevens het mandaat en de middelen om groeitrajecten aan te bieden aan nieuwe of bestaande potentiële topevenementen in Vlaanderen. Voor de uitbouw van de lange termijn kalender worden systematisch events gescreend en onderzocht op hun haalbaarheid in impact.

De **werking van EventFlanders** is begroot op dit artikel. Concreet gaat het over de financiering van drie event experts, juridische ondersteuning, impactonderzoeken, communicatie, onkosten en dergelijke, voor een totaal bedrag van **1.240 keuro**.

Een kleiner bedrag van **71 keuro** betreft een laatste vastlegging voor de realisatie van de Flanders Food Week, bestaande uit twee componenten:

- The World's 50 Best Restaurants Awards in Antwerpen;
- UNWTO World Forum on Gastronomy Tourism in Brugge.

Gezien de maatregelen in het kader van COVID-19 is de planning van dit event ondertussen herbekeken. Dit uitstel zal tevens gebruikt worden om de impact van dit event te verbreden. De budgettaire vertaling hiervan zal te vinden zijn in een volgende begrotingsaanpassing voorzien in 2020.

INVESTERINGEN

DF0-1DGE5ID-WT – WERKING EN TOELAGEN - TOERISME - DE TOERISTISCHE AANTREKKINGSKRACHT VAN DE BESTEMMING VLAANDEREN VERGROTEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het begrotingsartikel DF0-1DGE5ID-WT (investerings) vormt tesamen met het begrotingartikel DF0-1DGE2ID-WT (werking) en DF0-1DGE5IX-IS (investerings, interne stromen) het bedrag dat besteed wordt aan de eerste strategische beleidsdoelstelling, met name de toeristische aantrekkingskracht van de bestemming Vlaanderen vergroten. Zie begrotingartikel DF0-1DGE2ID-WT voor inhoudelijke toelichting.

Kredietevoluitie:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BO 2020	20.013	25.048
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	-562	-2.086
BA 2020	19.451	22.962

Inhoudelijke toelichting kredietevoluities:

	(duizend euro)	
Andere bijstellingen	VAK	VEK
Interne herverdeling binnen investeringstoelage naar DF0-1DGE5IF-WT	-562	0
Actualisering betaalkalenders	0	-1.744
Correctie Overflow	0	-342
TOTAAL	-562	-2.086

- Toelichting bijstelling 'Interne herverdeling binnen investeringstoelage naar DF0-1DGE5IF-WT'
 - o **Beleidszijde (VAK):** er wordt 562 keuro van de 'terugdraai hefboomprojecten' intern herverdeeld naar DF0-1DGE5IF-WT;
 - o **Betaalzijde (VEK):** zie toelichting 'VAK'.
- Toelichting bijstelling 'Actualisering betaalkalenders'
 - o **Beleidszijde (VAK):** n.v.t.
 - o **Betaalzijde (VEK):** de betaalkalenders werden geactualiseerd: de neerwaartse herziening is vooral het gevolg van de aanpassing van deze van de hefboomprojecten (-1.441 keuro) en van de projecten in het kader van WOI (-837 keuro).
- Toelichting bijstelling 'Correctie overflow '
 - o **Beleidszijde (VAK):** n.v.t.
 - o **Betaalzijde (VEK):** bij BO 2020 werd de benodigde overflow ingevolge het VABN-advies van oktober 2018 voor de inkomensoverdrachten voor de ad nominatims berekend op 773 keuro. Het encours op 31 december 2019 (= het bedrag van de overflow) bedroeg echter slechts 431 keuro. De overflow werd dus met 342 keuro in min bijgesteld .

Besteding krediet (19.451 keuro VAK / 22.962 keuro VEK)

Reeds decennialang verleent de Vlaamse Overheid steun aan de ontwikkeling van een internationaal volwaardig en aantrekkelijk toeristisch aanbod. Een belangrijk instrument is de **financiële deelname in investeringsprojecten**. Ook in deze nieuwe legislatuur zal Toerisme Vlaanderen investeren, hetzij door steun aan initiatieven van derden (vgl. 'subsidies', 'hefboomprojecten'), hetzij door verwerven en uitbouwen van eigen patrimonium ('directe investeringen').

Bij aanvang van de nieuwe legislatuur worden deze middelen geënt op de prioriteiten zoals neergelegd in de beleidsnota. Over de jaren samengevat is het de betrachting om de investeringsmiddelen te verdelen als volgt:

- 45,0% aan projecten gerelateerd aan natuur en natuurbeleving
- 40,5% aan erfgoedprojecten
- 14,5% aan secundaire thema's, met name fietsen enerzijds en het culinaire anderzijds.

Momenteel wordt gewerkt aan een gedetailleerd meerjarenplan waarin meer concrete projecten gedefinieerd worden. De coronacrisis noopt er hier toe om de planning bij te sturen in de richting van relancemaatregelen. Deze maatregelen, die inhoudelijk aansluiten bij de krachtlijnen van de beleidsnota, worden op dit moment verder uitgewerkt. De uitrol hiervan is evenwel afhankelijk van de beslissingen van de Nationale Veiligheidsraad.

Behalve via subsidies of investeringen in eigen patrimonium gaan er ook investeringsmiddelen naar organisaties via een **ad nominatim subsidie**. Onder meer de Koninklijke Maatschappij voor Dierkunde Antwerpen (KMDA) wordt via deze weg door Toerisme Vlaanderen ondersteund. Dit gebeurt in uitvoering van de meerjarenovereenkomst die de Vlaamse Regering heeft afgesloten met de KMDA. In totaal gaat het om **5.496 keuro** aan ad nominatim subsidies.

DF0-1DGE5IE-WT – WERKING EN TOELAGEN - TOERISME - DE TOERISTISCHE SECTOR DOEN GROEIEN TOT EEN GEZONDE EN BRUISENDE SECTOR

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het begrotingsartikel DF0-1DGE5IE-WT (investeringen) vormt tesamen met het begrotingartikel DF0-1DGE2IE-WT (werking, zie hierboven) het bedrag dat besteed wordt aan een tweede strategische beleidsdoelstelling uit de beleidsnota 2015-2019. Zie begrotingartikel DF0-1DGE2IE-WT voor inhoudelijke toelichting.

Kredietevolutive:

	(duizend euro)	
	VAK	VEK
BO 2020	0	1.201
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	101
BA 2020	0	1.302

Inhoudelijke toelichting kredietevoluties:

	(duizend euro)	
Andere bijstellingen	VAK	VEK
Actualisering betaalkalender	0	101
TOTAAL	0	101

- Toelichting bijstelling 'Actualisering betaalkalender'
 - o **Beleidszijde (VAK):** n.v.t.
 - o **Betaalzijde (VEK):** de betaalkalenders werden geactualiseerd en leiden tot een lichte stijging van het benodigde VEK van 101 keuro voor de projecten binnen Fietsen & Wandelen en SALK.

Besteding krediet (1.302 keuro VEK)

Het bedrag van **1.302 keuro** betreft de afhandeling van eerder vastgelegde subsidies, met name toeristische steun binnen het Strategisch Actieplan voor Limburg in het Kwadraat (SALK) en subsidies voor de uitbouw van recreatief fietsen en wandelen.

DF0-1DGE5IF-WT – WERKING EN TOELAGEN - TOERISME - TOERISME BINNEN HET BEREIK BRENGEN VAN ELKE VLAMING

Korte inhoud begrotingsartikel:

Het begrotingsartikel DF0-1DGE5IF-WT (investeringen) vormt tesamen met begrotingartikelen DF0-1DGE2IF-WT (werking), DF0-1DGE5ID-PA (participaties) en DF0-1DGE2IF-LE (werking, leningen) (zie hierboven) het bedrag dat besteed wordt aan de derde strategische beleidsdoelstelling, het toerisme binnen het bereik brengen van elke Vlaming. Zie begrotingartikel DF0-1DGE2IF-LE voor inhoudelijke toelichting.

Kredietevoluitie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BO 2020	3.002	3.143
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	-435	-435
<i>Andere bijstellingen</i>	562	1.790
BA 2020	3.129	4.498

Inhoudelijke toelichting kredietevoluities:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK
Interne herverdeling naar werkingstoelage DB0-1DGE2IY-IS	-435	-435
TOTAAL	-435	-435

- Er wordt -435 keuro VAK / VEK intern herverdeeld naar de werkingstoelage: als discretionaire maatregel werd bij BO 2020 het budget voor de uitvoering van het decreet 'Iedereen Verdient Vakantie' recurrent verhoogd met 1.000 keuro. 485 keuro van dit bedrag van 1.000 keuro wordt herverdeeld, waarvan 435 keuro naar de werkingstoelage en 50 keuro binnen dit begrotingsartikel voor een duurzaamheidstoelichting van het eigen patrimonium.

Andere bijstellingen	VAK	VEK
Interne herverdeling binnen investeringstoelage van DF0-1DGE5ID-WT	562	0
Actualisering betaalkalenders	0	1.753
Correctie overflow	0	37
TOTAAL	562	1.790

- Toelichting bijstelling 'Interne herverdeling binnen investeringstoelage van DF0-1DGE5ID-WT'
 - o **Beleidszijde (VAK):** het beschikbare budget voor de uitvoering van het Logiesdecreet wordt verhoogd van 1.500 keuro naar 2.062 keuro zodat alle subsidieaanvragen gehonoreerd kunnen worden;
 - o **Betaalzijde (VEK):** in het eerste jaar is er geen vereffeningskrediet nodig voor de nieuw toegekende subsidies.
- Toelichting bijstelling 'Actualisering betaalkalenders'
 - o **Beleidszijde (VAK):** n.v.t.
 - o **Betaalzijde (VEK):** de betaalkalenders werden geactualiseerd, de stijging situeert zich vooral in de lopende dossiers van Logies en Toerisme voor Allen.

- Toelichting bijstelling 'Correctie overflow '
 - o **Beleidszijde (VAK):** n.v.t..
 - o **Betaalzijde (VEK):** bij BO 2020 werd de benodigde overflow ingevolge het VABN-advies van oktober 2018 voor de inkomensoverdrachten in het kader van het decreet Iedereen Verdient Vakantie berekend op 242 keuro. Het encours op 31 december 2019 (= het bedrag van de overflow) bedroeg echter 279 keuro. De overflow werd dus met 37 keuro in plus bijgesteld.

Besteding krediet (3.129 keuro VAK / 4.498 keuro VEK)

Ook door middel van investeringen werkt Toerisme Vlaanderen aan het verlagen van de vakantiedrempel voor diverse doelgroepen:

- Het investeert middelen in **jeugdverblijven** om hun kwaliteit en veiligheid te verhogen;
- Toerisme Vlaanderen lanceerde een subsidieoproep 'Iedereen verdient vakantie' voor projecten die **kwetsbare groepen** in Vlaanderen de mogelijkheid biedt om op vakantie te gaan. Deze projecten hebben als hoofddoelstelling het verhogen van de vakantieparticipatie van individuen of groepen uit Vlaanderen en Brussel die een drempel ervaren die ze zelf niet kunnen overwinnen.

Voor deze trajecten is samen **2.736 keuro** voorzien.

De bemiddeling tussen vraag en aanbod die het Steunpunt Vakantieparticipatie is begroot op **394 keuro**. Aan aanbodzijde verlaagt het sociaal tarief aangeboden door toeristische partners de financiële drempel voor mensen in armoede. Aan vraagzijde worden mentale en praktische drempels aangepakt door lokale sociale organisaties. Het Steunpunt ontzorgt op het kruispunt tussen vraag en aanbod door kwalitatieve dienstverlening en vakantiebemiddeling. Ten minste 150.000 **mensen in armoede kunnen daardoor genieten van een daguitstap of vakantie** in Vlaanderen. Steunpunt Vakantieparticipatie faciliteert de samenwerking en matchmaking tussen vraag en aanbod. Hiertoe worden met ten minste 600 toeristische partners en 1500 lid-organisaties samenwerkingsovereenkomsten gesloten.

DF0-1DGE5II-WT – WERKING EN TOELAGEN - TOERISME - EVENTFLANDERS INVESTERINGEN

Korte inhoud begrotingsartikel:

EventFlanders is een samenwerkingsverband tussen meerdere entiteiten van de Vlaamse overheid waaronder Toerisme Vlaanderen, met als doel om meerwaarden te creëren voor onze samenleving door het aantrekken of ontwikkelen van topevenementen met internationale uitstraling. Budgettair kreeg EventFlanders onderdak bij Toerisme Vlaanderen. De werking ervan is begroot onder **DF0-1DGE2II-WT**, zie hoger.

Kredietevoluitie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BO 2020	10.044	11.250
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	-1.120	-1.120
<i>Andere bijstellingen</i>	10.044	11.951
BA 2020	8.924	10.831

Inhoudelijke toelichting kredietevoluities:

(duizend euro)

Compensaties	VAK	VEK
Interne herverdeling naar werkingstoelage DB0-1DGE2IY-IS	-1.000	-1.000
Naar HB0-1HFD2NY-IS, terugbetaling van de prefinanciering van damesbasket toernooi	-120	-120
TOTAAL	-1.120	-1.120

- Er wordt 1.000 keuro VAK / VEK intern herverdeeld naar de werkingstoelage DB0-1DGE2IY-IS: bij BO 2020 werden als discretionaire maatregel 5.000 keuro middelen voorzien op de investeringstoelage van Toerisme Vlaanderen voor EventFlanders. 1.000 keuro hiervan is echter bestemd voor de werking van het Team EventFlanders en wordt hier dus intern herverdeeld naar de werkingstoelage.
- Er wordt 120 keuro VAK / VEK eenmalig herverdeeld naar Sport Vlaanderen, begrotingsartikel HB0-1HFD2NY-IS, voor de terugbetaling van de prefinanciering van het damesbasket toernooi.

Andere bijstellingen	VAK	VEK
Actualisering betaalkalenders	0	700
TOTAAL	10.044	11.950

- Toelichting bijstelling 'Actualisering betaalkalenders'
 - o **Beleidszijde (VAK):** n.v.t.
 - o **Betaalzijde (VEK):** de betaalkalenders van EventFlanders werden aangepast in functie van de stand van zaken van de lopende projecten: voor het WK Wielrennen werd er 1.000 keuro voorzien om uit te betalen in 2020 in plaats van in 2021 en voor het WK Artgym zal de betaling van 400 keuro gespreid lopen over 4 jaar waardoor er in 2020 300 keuro minder vereffeningskrediet nodig is.

Besteding krediet (8.924 keuro VAK / 10.831 keuro VEK)

EventFlanders heeft als doel een Vlaams topevenementenbeleid uit te bouwen via het aantrekken en/of ondersteunen van nieuwe en bestaande (potentiële) topevenementen die een meerwaarde kunnen realiseren voor onze samenleving. Met de start van de nieuwe legislatuur kreeg EventFlanders tevens het mandaat en de middelen om groeitrajecten aan te bieden aan nieuwe of bestaande potentiële topevenementen in Vlaanderen.

Concreet verwierf (en ondersteunt) EventFlanders volgende topevenementen:

- **World Choir Games (4.843 keuro VAK / 6.049 keuro VEK)**

De World Choir Games, een internationale korenwedstrijd, was bij de opmaak van BO 2020 gepland van 5 tot 15 juli 2020 in Antwerpen en Gent. In functie van de maatregelen in het kader van COVID-19 wordt de planning van dit evenement herbekeken;

- **WK Wielrennen (0 keuro VAK / 1.000 keuro VEK)**

Het WK Wielrennen op de Weg is een evenement gepland in september 2021. De tijdritten vertrekken in Knokke en komen aan in Brugge; de wegritten vertrekken in Antwerpen en komen aan in Brugge;

- **WK Cyclo (200 keuro VAK / 200 keuro VEK)**

Het WK Veldrijden in 2021 maakt deel uit van het voortraject van het WK Wielrennen op de Weg (2021) en gaat door in januari 2021 in Oostende;

- **WK Artistieke Gymnastiek (400 keuro VAK / 100k VEK)**

Het WK artistieke Gymnastiek zal doorgaan in Antwerpen in het najaar van 2023;

- **FIBA (280 keur VAK / 280 keuro VEK)**

Het FIBA Olympisch kwalificatietornooi basketbal dames vond plaats in februari 2020 in Oostende.

Deze lijst is deels de neerslag van de keuze voor een eenduidig financieringsmechanisme zoals vastgelegd in de mededeling VR van 26 april 2019 'Evaluatie pilootfase EventFlanders en aanbevelingen voor de verdere uitbouw van het topevenementenbeleid'. Om budgettair efficiënter en eenduidiger te handelen werden alle middelen voor de financiering van topevenementen (top- en sublaag) toegewezen aan EventFlanders en uitbetaald via het daartoe voorzien begrotingsartikel, en dus niet via de inhoudelijk betrokken entiteiten. Dit betekent dat de volgende evenementen van Sport Vlaanderen door EventFlanders worden overgenomen: het FIBA Olympisch kwalificatietornooi basketbal dames 2020, het UCI Wereldkampioenschap veldrijden 2021 en het WK Artistieke Gymnastiek 2023.

Naast het verwerven van grote internationale topevenementen zoals hierboven aangegeven, heeft EventFlanders ook tot doel om groeitrajecten aan te bieden aan **Vlaamse evenementen die het potentieel hebben om te groeien** tot topevenementen. Aan de hand van screenings en haalbaarheidsonderzoeken beslist het aansturingscomité welke potentiële topevenementen aan de Vlaamse Regering worden voorgesteld. Per evenement gaat het om een bedrag lager dan 1 miljoen euro. In totaal is in 2020 een bedrag van **3.000 keuro** bestemd voor deze werking.

In functie van de maatregelen in het kader van COVID-19 wordt de planning van drie evenement herbekeken met het oog op **uitstel naar 2021**. De meerkost werd berekend en zal desgevallend gefinancierd worden via de recurrente werkingsmiddelen van EventFlanders. Het gaat om de World Choir Games, 50 Best en het UNWTO World Forum.

Het resterend saldo van EventFlanders is nog te bestemmen tijdens een volgend aansturingscomité op basis van voorliggende voorstellen.

INTERNE STROMEN**DF0-1DGE5IX-IS - INTERNE STROMEN TOERISME - AGENTSCHAP PLANTENTUIN MEISE****Korte inhoud begrotingsartikel:**

Het begrotingsartikel DF0-1DGE5IX-IS (investeringen, interne stromen) vormt tesamen met het begrotingartikel DF0-1DGE2ID-WT (werking) en DF0-1DGE5ID-WT (investeringen) het bedrag dat besteed wordt aan een eerste strategische beleidsdoelstelling uit de beleidsnota 2015-2019 Zie begrotingartikel DF0-1DGE2ID-WT voor inhoudelijke toelichting.

Dit begrotingsartikel werd nieuw gecreëerd vanaf BA 2017. Om een correcte consolidatie mogelijk te maken binnen de begroting van de Vlaamse Overheid (VO) van de verwachte vastleggingen en betalingen tussen instellingen van de consolidatiekring van de VO, worden er aparte Interne Stroom (IS)-artikels opgenomen per ontvangende rechtspersoon, in dit geval het Agentschap Plantentuin Meise, onderdeel van het beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie (EWI).

Kredietevolutie:

(duizend euro)

	VAK	VEK
BO 2020	0	195
<i>Index</i>	0	0
<i>Compensaties</i>	0	0
<i>Andere bijstellingen</i>	0	205
BA 2020	0	400

(duizend euro)

Andere bijstellingen	VAK	VEK
Actualisering bетаalkalender	0	205
TOTAAL	0	205

- Toelichting bijstelling 'Actualisering betaalkalender'
 - o **Beleidszijde (VAK)**: n.v.t.
 - o **Betaalzijde (VEK)**: de betaalkalender van het hefboomproject ingediend door Plantentuin Meise werd in onderling overleg geactualiseerd.

V. APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD

De apparaatskredieten worden toegelicht in de BBT Buitenlands Beleid, Ontwikkelingssamenwerking en Internationaal Ondernemen.

Het programma DA bevat slechts 1 begrotingsartikel m.b.t. het beleidsveld Toerisme, m.n. DB0-1DAE2ZZ-WT – WERKING EN TOELAGEN.

Op dit begrotingsartikel worden de kredieten, 40 keuro VAK en VEK, ingeschreven voor de buitenlandse zendingen, ondernomen door de minister van toerisme, de leden van haar kabinet en derden in haar opdracht. Er zijn geen wijzigingen ten opzichte van de begrotingsopmaak 2020.

VI. LIJST MET AFKORTINGEN

Niet van toepassing.

VII. BIJLAGE 'OVERZICHT REGELGEVINGSINITIATIEVEN'

Niet van toepassing.